

Toen a tied nog gin geld was

door Engel Reinhoudt

In de durpskrante van 's-Eêren' oek stoeng 'r vorig jaer een overzicht van de wienkeltjes die a d'r in de jaeren '50 op 't durp were. Dat were d'r ruum veêrtig. Elders was dat nie vee aars. Alverwege de straete, an 't ènde bie een kruuspunt, op d'n diek, overaol ao je wienkeltjes. Net as cafeetjes, die ao je ok overaol, nie alleêne in 't durp, mae ok dikkels butenaf. Tussen twî durpen in (café Halfweg) en ok op punten daè a vroeger een tol was: café De Tol. Vadder op plekken daè a wegen en dieken saemenkomme. Dikkels droege ze de naemen van d'n uutbaetster of erbergier: Tanne van Bette (noe 't Klompekot), Kaatje Bal, bie Kee, Oast' oek .... Oevee bin d'r nog? Ok bie een kaaie ao je aoltied wè een dergelijk rustpunt. 't Is een verleidelijk idee om ze es in kaarte te briengen: an elk cafeetje een bezoekje, een consumptie, een praotje, een foto en deur naè t volgende. Een moai vekantiebaantje, mae je zou wè een chauffeur mott'n è.

Van wienkeltjes è 'k lange edocht a je Jaone of Pietje most eêtte om zô een nering te meuge drieven. Dat kwam omda in de wienkeltjes daè a me vroeger kochte de vrouwen aol zô eêtt'n. De meêste verkochte 'booschappen', daèmie wiere de gangbaere krudenierswaeren bedoeld. Daènest ao ze soms nog een specialisatie: beuter, klompen, tebak, stokvis of snoepgoed bevoorbeeld. An dat leste bewaer ik goeie herinneriengen.

's Zaèterdags mocht je voe vuuf cent wat ge kôpe. Eêst bepaeld'n je dan je keuze van de wienkel en vervolgens nam je in de wienkel ruum d'n tied om een keuze te maken uut oal het lekkers dat a uut'estald was. De Pietjes en de Jaones ao vee geduld. Tied was toen nog gin geld. En elke stuver was t'r eên.

Een moai verhaal was ok a t'r een rieken boer wat kwam kôpe bie Pietje Stuver. Om te laete zien at 'n vee geld ao, leid'n d'n opschepper een duzendje op het têtige twint a t'n een zakje snippers kocht van vuuf cent. Mie bravoure vroeg'n of a ze wisselen kon. "Dat za wè gae or", zei Pietje en verdween mie het duzendje naè achter en streek het moai glad. Even laeter kwam ze vrom en vroeg of at 'n d'r soms vuuf cent bie ao. Die aot 'n. Ze pakt'n z' an, verdween opnieuw en kwam mie het duzendje terug. "Kiek", zei ze "dan bin me wee effen op ons neuze nae." D'n boer keek mie groate ôgen naè het duzendje. Die ao van Pietje nie verwacht a ze terug zou è en die ieuw het erop dat 'r an snoep vee te verdienen most weze.

Een gewoonte was ok om in de wienkel aolles op 't briefje, op rekenienge, te zetten. Dat was voe guus eêl verleidelijk. Je aeld 'n wat lekkers en je zei mie een glas'ard gezicht "zet mae op 't briefje voe moeder." Dan most je mae ope da je moeder, die a gewoontegetrouw op zaèterdag gieng betaele, dat pas dee a je je zakgeld a ekgrenen ao. Wan a ze ontdekt'n a t'r snoep op 't briefje stoeng, kô je pré voe die weke wè vergete en de kans a je op zaèterdagaevend vroeg in je bède lag, was groot.

Ik kriege ineêns zin in een groate zak mie snippers. Zoue die d'r nog weze?

Reacties: Werrilaan 21, 4453 CA 's-Heerenhoek. E-mail:cn.zeeuws@zeelandnet.nl. Nae een maend is dit stikje ok nae te lezen op www.zeeuwsezanger.nl